

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮

અને

સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૮૦/૧૯૯૯

અને

સિવિલ અપિલકેશન નં. ૨૦૧૯/૧૯૯૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.સી. શ્રીવાસ્તવ

સહી / -

=====

૧. શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
---	----

૨. રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩. શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪. શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના
૫. શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?	ના

=====

હંસકમલ એ. ગ્રોવર

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર તરફે મેસર્સ ઠક્કર એસોસિએટ્સ

સામાવાળા નં. ૧, ૨, ૩ તરફે મિ. એન.ડી. ગોહિલ, એ.જી.પી. (તમામ બાબતોમાં)

=====

કોરમ : ન્યાયમૂર્તિ મિ. ડી.સી. શ્રીવાસ્તવ

ચુકાદાની તારીખ: ૦૪/૦૫/૧૯૯૯

ચુકાદો

૧. આ ત્રણેય બાબતોનો સંયુક્ત ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા નિકાલ કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકવામાં આવે છે.

૨. સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮ એ ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની એક રિટ પિટિશન છે જેમાં પ્રિવેન્શન ઓફ એન્ટી-સોશિયલ એક્ટિવિટીઝ એક્ટ (ટૂંકમાં “પાસા”) ની કલમ ૩(૨) હેઠળ પોલીસ કમિશનર, સુરત શહેર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૩ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૮ ના અટકાયતના હુકમને રદબાતલ કરવાની સર્ટિઓરી પ્રકારની અરજ અને અરજદારને ગેરકાયદેસર અટકાયતમાંથી તાત્કાલિક મુક્ત કરવાની હેબિયસ કોર્પસ પ્રકારની અરજ કરવામાં આવી છે.

૩. સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૮૦/૧૯૯૯ માં તારીખ ૨૩.૧૦.૧૯૯૮ ના અટકાયતના હુકમને સ્થગિત કરવાની અને સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮ પેન્ડિંગ રહેવા દરમિયાન અરજદારને મુક્ત કરવાની અરજ કરવામાં આવી છે.

૪. સિવિલ અપિલકેશન નં. ૨૦૧૯/૧૯૯૯ એ સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮ સાથે અમુક દસ્તાવેજો રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવા માટેની એક અપિલકેશન છે.

૫. રિટ પિટિશનને જન્મ આપતા સંક્ષિપ્ત તથ્યો નીચે મુજબ છે:-

અટકાયતી સત્તાધિકારી, એટલે કે પોલીસ કમિશનર, સુરત શહેરે ત્રણ નોંધાયેલા ફોજદારી કેસો તેમજ બે સાક્ષીઓના નિવેદનો પરથી વ્યક્તિલક્ષી રીતે સંતુષ્ટ થઈને તારીખ ૨૩.૧૦.૧૯૯૮ ના રોજ જાહેર વ્યવસ્થાના હિતમાં વાદગ્રસ્ત અટકાયત હુકમ પસાર કર્યો હતો કે અરજદાર પાસાની કલમ ૨(એચ) ના અર્થમાં પ્રોપર્ટી ગ્રેબર (મિલકત હડપ કરનાર) છે અને જાહેર વ્યવસ્થા જાળવવાના હિતમાં અરજદારને પાસા હેઠળ અટકાયતમાં લેવો જરૂરી હતો.

૬. અરજદાર સામે નોંધાયેલા ત્રણ ફોજદારી કેસોની સંક્ષિપ્ત વિગતો નીચે મુજબ છે:-

સી.આર. નં. ૩૫૭/૧૯૯૮ અરજદાર સામે નીચે મુજબના સંક્ષિપ્ત આક્ષેપો સાથે નોંધવામાં આવ્યો હતો. સુરત શહેરના ઘોડ દોડ રોડ પર આવેલ પ્લોટ નં. ૨૫૯/૨૬૦, ફાઈનલ પ્લોટ નં. ૨૯૨ સર્વોદય શિક્ષણ મંડળ ટ્રસ્ટની માલિકીનો છે. સદર મિલકત જર્જરિત હાલતમાં છે. વર્ષ ૧૯૮૮ માં કારોબારી સમિતિની બેઠકમાં એવો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો કે ચેરીટી કમિશનરની પરવાનગીને આધીન રહીને સદર પ્લોટ ડેવલપમેન્ટ માટે શ્રી બિપિનભાઈ ઠક્કરને આપવામાં આવે. ચેરીટી કમિશનરની પરવાનગી મેળવવામાં આવી ન હતી, તેથી ઉપરોક્ત ઠરાવ રદ કરવામાં આવ્યો હતો. ટ્રસ્ટનો ઠરાવ રદ થયો હોવા છતાં, અરજદારે ઉપરોક્ત ટ્રસ્ટ સાથે છેતરપિંડી

આચરી હતી અને શ્રી બિપિનભાઈ ઠક્કરના પત્ની અને પુત્ર સાથે મળીને સદર મિલકત હડપ કરવાના ઇરાદાથી બનાવટી ટાઈટલ દસ્તાવેજ બનાવીને કાવતરું ઘડ્યું હતું. ઇન્ડિયન પેનલ કોડની કલમ ૩૮૪, ૪૨૦, ૪૬૫, ૪૬૭, ૧૨૦(બી) સાથે કલમ ૩૪ અને એટ્રોસિટી એક્ટની વિવિધ કલમો હેઠળ ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો.

ગામ રુંઢ મગદલાના સર્વે નં. ૬૨/૧ નો ૧ એકર – ૩૧ ગૂંઠાનો પ્લોટ નં. ૪ રાઘવજી વશરામભાઈ ધામેલિયા દ્વારા વર્ષ ૧૯૮૨ માં નાનુભાઈ અને રમેશભાઈ પાસેથી ખરીદવામાં આવ્યો હતો. ઉમરા પોલીસ સ્ટેશનમાં અરજદાર સામે ઇન્ડિયન પેનલ કોડની કલમ ૪૮૦, ૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮ અને ૩૮૪ હેઠળ સી.આર. નં. ૩૬૫/૧૯૯૮ નો કેસ નોંધવામાં આવ્યો હતો જેમાં એવો આક્ષેપ હતો કે અરજદારે તેના સાથીદારો વિજય બાબુભાઈ અને મુકેશ ચંદુલાલ વગેરે સાથે મળીને કાવતરું ઘડીને ફરિયાદપક્ષના ઉપરોક્ત પ્લોટને હડપ કરવા માટે મુકેશ ચંદુલાલ પટેલ પાસેથી તારીખ ૪.૭.૧૯૮૮ ના રોજ ખોટો વેચાણ દસ્તાવેજ અને તારીખ ૧૬.૨.૧૯૯૮ ના રોજ પાવર ઓફ એટર્ની તૈયાર કરી હતી અને છેતરપિંડી આચરી હતી.

મહિધરપુરા પોલીસ સ્ટેશનમાં ઇન્ડિયન પેનલ કોડની કલમ ૪૬૫, ૪૬૮, ૪૭૧, ૪૦૬, ૪૨૦, ૫૦૬(૨) હેઠળ અરજદાર સામે નોંધાયેલો ત્રીજો કેસ દર્શાવે છે કે છેતરપિંડી આચરવાના ઇરાદાથી અરજદારે ગામ રુંઢના સર્વે નં.

૩/૧ અને ૫ ઉપર “હરે કૃષ્ણ ગ્રુપ હાઉસિંગ સ્કીમ” તરીકે ઓળખાતી જમીનનું પ્લોટિંગ શરૂ કર્યું હતું, જોકે તે જમીન સુરત અર્બન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (ટૂંકમાં “સુડા”) દ્વારા અનામત રાખવામાં આવી હતી. પ્લોટ નં. ૪૦ વર્ષ ૧૯૯૦ માં રૂ. ૪૯,૯૫૦/- માં વેચવામાં આવ્યો હતો. અરજદારે તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૦ ના રોજ તેના સંબંધમાં ખોટો દસ્તાવેજ કરી આવ્યો હતો. ઘણા વર્ષો પછી પણ ખરીદનારને પ્રત્યક્ષ કબજો આપી શકાયો ન હતો. ફરિયાદી અરજદારને ઘણી વખત મળ્યા હતા અને ફરિયાદીની છેલ્લી મુલાકાત વખતે અરજદારે તેમને ધમકી આપી હતી કે દસ્તાવેજ તેમના હિતમાં કરી આપવામાં આવ્યો છે અને તેમણે હવે તેમની પાસે આવવાની જરૂર નથી અને જો તેઓ આવશે તો અરજદારના માણસો દ્વારા તેમનું અપહરણ કરીને તેમની હત્યા કરી દેવામાં આવશે.

૭. ઉપર જણાવેલ બાબતો ઉપરાંત એક ગુપ્ત સાક્ષીએ નિવેદન આપ્યું હતું કે તારીખ ૫.૮.૧૯૯૮ ના ત્રણ મહિના પહેલાં અરજદાર ત્રણ સાથીદારો સાથે તેમની પાસે ગયા હતા અને સુરત શહેર વિસ્તારમાં આવેલી સાક્ષીની જમીન ખાલી કરવા વિશે વાત કરી હતી અને ત્યારબાદ સતત એક અઠવાડિયા સુધી સાક્ષીને હિન્દીમાં અનામી ટેલિફોન કોલ્સ આવ્યા હતા જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે છોટા રાજન ગ્રુપનો માણસ બોલે છે અને હંસ કમલના હિતમાં જમીન ખાલી કરવા જણાવ્યું હતું, અન્યથા સાક્ષીના પત્ની અને બાળકોને મારી નાખવામાં આવશે અને સાક્ષીને ધમકી આપવામાં આવી હતી કે તેમની જમીન હડપ કરી

લેવામાં આવશે. સાક્ષીએ સમાધાન કરી લીધું હતું અને અરજદારના ડરના કારણે કોઈ ફરિયાદ નોંધાવી ન હતી.

૮. બીજા ગુપ્ત સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તારીખ ૫.૮.૧૯૯૮ ના લગભગ છ મહિના પહેલાં સાક્ષી પોતાના બાકી નાણાંની માંગણી કરવા માટે અરજદાર પાસે ગયા હતા. અરજદારે ૩ થી ૪ સાથીદારો સાથે મળીને સાક્ષીને બળજબરીથી કારમાં બેસાડી દીધા હતા અને તેમને એક ઓફિસમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા જ્યાં અરજદારે સાક્ષીને લાતો અને મુક્કાઓથી માર માર્યો હતો અને પિસ્તોલ તાકીને સાક્ષીની છાતી પર મૂકી હતી અને સાક્ષીને એવી ધમકી આપવામાં આવી હતી કે અરજદાર છોટા રાજનનો માણસ છે અને જો તેઓ ફરીથી નાણાં લેવા આવશે તો તેમને મારી નાખવામાં આવશે.

૯. ઉપરોક્ત સામગ્રી પરથી અટકાયતી સત્તાધિકારી એવા સંતોષ પર પહોંચ્યા હતા કે અરજદાર પાસાની કલમ ૨(એચ) ના અર્થમાં પ્રોપર્ટી ગ્રેબર છે. વૈકલ્પિક ઉપાયો પર પણ વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો જે બિનઅસરકારક જણાયા હતા, તેથી વાદગ્રસ્ત અટકાયત હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૦. રિટ પિટિશન પર વિચારણા કરતાં પહેલાં, બંને સિવિલ અપિલકેશનોનો સૌપ્રથમ નિકાલ કરવો યોગ્ય રહેશે.

૧૧. સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૮૦/૧૯૯૯ માં તારીખ ૨૩.૧૦.૧૯૯૮ ના અટકાયતના હુકમને સ્થગિત કરવાની અને અરજદારને અટકાયતમાંથી મુક્ત કરવાની અરજ કરવામાં આવી છે. વૈકલ્પિક અરજ સ્પેશિયલ સિવિલ

અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮ ની સુનાવણીને પ્રાથમિકતા આપવાની હતી. બીમારીના આધારે આ પ્રાથમિકતા પહેલેથી જ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. મુખ્ય રિટ પિટિશનની સુનાવણી થઈ ચૂકી હોવાથી અને ચુકાદો અનામત રાખવામાં આવ્યો હોવાથી, અટકાયતના હુકમને સ્થગિત કરવાનો કે અરજદારને અટકાયતમાંથી મુક્ત કરવાનો કોઈ પ્રસંગ ઉપસ્થિત થતો નથી. આમ, આ સિવિલ અપિલકેશનમાં માંગવામાં આવેલી દાદનો પ્રથમ ભાગ નકારી કાઢવામાં આવે છે. બીજો ભાગ અગાઉથી જ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો અને મુખ્ય સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશનની સુનાવણી માટે માત્ર પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી ન હતી પરંતુ પ્રાથમિકતાના ધોરણે તેની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી. આ અવલોકન સાથે આ સિવિલ અપિલકેશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૧૨. બીજી સિવિલ અપિલકેશન નં. ૨૦૧૯/૧૯૯૯ મંજૂર કરી શકાય તેમ છે અને તે આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે કારણ કે આ સિવિલ અપિલકેશન સાથે સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮ ના રેકૉર્ડ પર અમુક દસ્તાવેજો મૂકવાની અરજ કરવામાં આવી છે. તે દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા પછી એવું જણાય છે કે તેઓ મુખ્ય પિટિશનમાં સંકળાયેલી વાસ્તવિક વિવાદિત બાબત પર થોડો પ્રકાશ પાડી શકે છે. તે મુજબ આ સિવિલ અપિલકેશન મંજૂર કરવામાં આવે છે. આ સિવિલ અપિલકેશન સાથે રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો મુખ્ય સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૧૦૦૩૩/૧૯૯૮ ના રેકૉર્ડ પર લેવામાં આવે છે.

૧૩. હવે મુખ્ય રિટ પિટિશન પર આવતાં, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલ અટકાયતના હુકમને અનેકવિધ કારણોસર પડકાર્યો છે.

૧૪. અટકાયતના હુકમ સામેના આક્ષેપો પૈકીનો એક આક્ષેપ એ રહ્યો છે કે અટકાયતી સત્તાધિકારીએ પાસાની કલમ ૯(૨) હેઠળનો વિશેષાધિકાર ખૂબ જ હળવાશથી અને અયોગ્ય રીતે દાવો કર્યો છે. મેં અટકાયતના હુકમ તેમજ અટકાયતના કારણોનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન કર્યું છે. સાક્ષીઓને અરજદાર તરફથી ભય અને દહેશતની આશંકા હતી, તેથી તેઓએ વિનંતી કરી હતી કે તેમના નામ, સરનામા, વ્યવસાયની વિગતો વગેરે જાહેર કરવામાં ન આવે. આ મુદ્દા પર અટકાયતી સત્તાધિકારીએ દરખાસ્ત કરનાર સત્તાધિકારીના અહેવાલને આંખ મીંચીને સ્વીકારી લીધો નહોતો, પરંતુ તેમણે પોતે સાક્ષીઓને પોતાની સમક્ષ તપાસ્યા હતા અને તેમને સાંભળવાની તક આપી હતી. વ્યક્તિગત ચકાસણી પર તેઓ સંતુષ્ટ થયા હતા કે સાક્ષીઓ દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલી આશંકા અને ભય સાચો હતો. પરિણામે એવું કહી શકાય નહીં કે અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા વિશેષાધિકાર અયોગ્ય રીતે અથવા હળવાશથી દાવો કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૫. અટકાયતના હુકમ સામેનો અન્ય એક આક્ષેપ એ રહ્યો છે કે અરજદાર ત્રણ કેસોમાં પહેલાથી જ જ્યુડિશિયલ કસ્ટડીમાં (ન્યાયિક અટકાયતમાં) હતો અને કોઈપણ ફોજદારી કેસમાં તેના દ્વારા કોઈ જામીન અરજી

કરવામાં આવી ન હતી, તેથી અરજદાર જ્યુડિશિયલ કસ્ટડીમાંથી બહાર આવે અને પોતાની ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓનું પુનરાવર્તન કરે તેવી કોઈ શક્યતા કે સંભાવના ન હતી. પરિણામે અટકાયતનો હુકમ કરવાની ભાગ્યે જ કોઈ જરૂરિયાત હતી. મને આ આક્ષેપમાં પણ કોઈ વજૂદ જણાતું નથી. જો અરજદાર જ્યુડિશિયલ કસ્ટડીમાં હોય અને તેના દ્વારા કોઈ જામીન અરજી કરવામાં ન આવી હોય તો તે અટકાયતી સત્તાધિકારીને અટકાયતનો હુકમ પસાર કરતા અટકાવવા માટેનું કોઈ કારણ બની શકે નહીં. બીજી બાજુ, કાયદાની જરૂરિયાત એ છે કે અટકાયતી સત્તાધિકારી અટકાયતનો હુકમ પસાર કરતી વખતે એ બાબતથી વાકેફ હોવા જોઈએ કે અટકાયતી અન્ય કેટલાક કેસોમાં જ્યુડિશિયલ કસ્ટડીમાં હતો. માત્ર અરજદાર દ્વારા કોઈ જામીન અરજી દાખલ કરવામાં આવી ન હતી તેટલા માત્રથી અટકાયતી સત્તાધિકારીને અટકાયતનો હુકમ પસાર કરવા સામે કોઈ મનાઈ કરતું કારણ નહોતું. બીજી બાજુ જો રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી અટકાયતી સત્તાધિકારી સંતુષ્ટ થયા હોય કે જામીન પર મુક્ત થયા પછી અરજદાર પોતાની પ્રવૃત્તિઓનું પુનરાવર્તન કરે તેવી શક્યતા છે, તો તેઓ અટકાયતનો હુકમ પસાર કરી શક્યા હોત. અટકાયતના કારણોમાં અટકાયતી સત્તાધિકારીએ નોંધ્યું છે કે બે ફોજદારી કેસોમાં અરજદાર જ્યુડિશિયલ કસ્ટડીમાં હતો અને એક કેસમાં તે પોલીસ રિમાન્ડ પર હતો અને જામીન પર મુક્ત થઈને અરજદાર પોતાની પ્રવૃત્તિઓમાં સંડોવાય અને તેનું પુનરાવર્તન કરે તેવી તમામ શક્યતાઓ હતી. જો અટકાયતી સત્તાધિકારી સમક્ષ તેમના વિવેકબુદ્ધિને સંતુષ્ટ કરવા માટે સામગ્રી હતી કે જામીન પર મુક્ત થવા પર અરજદાર સમાન

પ્રવૃત્તિઓમાં સંડોવાઈ શકે છે, તો તેઓ અટકાયતનો હુકમ પસાર કરી શક્યા હોત. કારણ કે અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા આ શક્યતાઓને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી, તેથી અટકાયતના હુકમને અમાન્ય કહી શકાય નહીં.

૧૬. આગળનો આક્ષેપ એ છે કે વાદગ્રસ્ત હુકમ દ્વેષભાવપૂર્વક (મેલાફાઈડ) પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને દ્વેષભાવ દર્શાવવા માટે રિટ પિટિશનમાં પોલીસ અધિકારીઓ સામે અમુક આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા છે. જો કે, જે પોલીસ અધિકારીઓ સામે આવા આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા છે તેમની પીઠ પાછળ આ રિટ પિટિશનમાં તે આક્ષેપોની તપાસ કરી શકાય નહીં. જ્યાં સુધી તેઓને પક્ષકાર તરીકે જોડવામાં ન આવ્યા હોય અને તેમની સામે કરવામાં આવેલા આક્ષેપોનો ખુલાસો કરવા માટે તેમને સાંભળવાની તક આપવામાં ન આવી હોય, ત્યાં સુધી તે અટકાયતના હુકમને રદ કરવા માટેનું કોઈ કારણ બની શકે નહીં. આમ, આ આક્ષેપ પણ કોઈપણ વજૂદ વગરનો છે.

૧૭. ત્યાર પછીનો આક્ષેપ એ રહ્યો છે કે અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા સંદર્ભિત અને જેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો તે તમામ દસ્તાવેજોની સુવાચ્ય નકલો અટકાયતીને પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી જેના પરિણામે અસરકારક રજૂઆત કરવાનો તેનો અધિકાર પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયો હતો. આ આક્ષેપ રિટ પિટિશનના ફકરા ૧૧ માં કરવામાં આવ્યો છે. પરંતુ સોગંદનામા પરના જવાબોમાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તમામ દસ્તાવેજોની સુવાચ્ય નકલો, જેની વિગતો આ ફકરામાં આપવામાં આવી છે, તે અટકાયતીને

પૂરી પાડવામાં આવી હતી. આ નકલો અસ્પષ્ટ નકલો હતી તે સુનિશ્ચિત કરવા મને સક્ષમ બનાવવા માટે તે દસ્તાવેજો મારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા. પરિણામે આ આલંકારિક દલીલ પર પણ અટકાયતનો હુકમ રદબાતલ કરી શકાય નહીં.

૧૮. આગળનો જે મુદ્દો દલીલ કરવામાં આવ્યો હતો તે એ હતો કે અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર (મિલકત હડપ કરનાર) નથી અને આ મુદ્દા પર અટકાયતી સત્તાધિકારીનો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીની વિરુદ્ધ તેમજ પાસાની કલમ ૨(એચ) માં સમાવિષ્ટ પ્રોપર્ટી ગ્રેબરની વ્યાખ્યાની વિરુદ્ધ છે. પાસાની કલમ ૨(એચ) પ્રોપર્ટી ગ્રેબરની વ્યાખ્યા નીચે મુજબ આપે છે:—

“પ્રોપર્ટી ગ્રેબર એટલે એવી વ્યક્તિ કે જે પોતાની માલિકીની ન હોય પરંતુ સરકાર, સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિની માલિકીની હોય તેવી કોઈપણ જમીનનો ગેરકાયદેસર રીતે કબજો લે છે અથવા આવી જમીનોના સંબંધમાં ગેરકાયદેસર ભાડૂઆત અથવા લીવ એન્ડ લાયસન્સ કરારો અથવા અન્ય કોઈ કરારો કરે છે અથવા રચે છે અથવા જે વેચાણ કે ભાડે આપવા માટે તેના પર અનધિકૃત બાંધકામો કરે છે અથવા અનધિકૃત બાંધકામોના બાંધકામ કે ઉપયોગ અને ભોગવટા માટે કોઈપણ વ્યક્તિને ભાડા કે લીવ એન્ડ લાયસન્સના આધારે આવી જમીનો આપે છે અથવા જે આવી જમીનોનો ગેરકાયદેસર કબજો લેવા માટે અથવા તેના પર અનધિકૃત બાંધકામો કરવા માટે કોઈપણ વ્યક્તિને જાણીજોઈને નાણાકીય સહાય આપે છે અથવા જે ગુનાહિત

ધાકધમકી દ્વારા આવી જમીનોના કોઈપણ ભોગવટો કરનારાઓ પાસેથી ભાડું, વળતર અથવા અન્ય શુલ્ક વસૂલ કરે છે અથવા વસૂલ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે અથવા જે કાયદેસર પ્રક્રિયાનો આશરો લીધા વિના બળપૂર્વક આવા કોઈપણ ભોગવટો કરનારાઓને ખાલી કરાવે છે અથવા ખાલી કરાવવાનો પ્રયાસ કરે છે અથવા જે ઉપર જણાવેલી બાબતોમાંથી કોઈપણ બાબત કરવામાં કોઈપણ રીતે દુષ્પ્રેરણ કરે છે.”

૧૯. આમ, આ વ્યાખ્યા મુજબ કોઈ વ્યક્તિને પ્રોપર્ટી ગ્રેબર ત્યારે કહી શકાય જ્યારે –

(૧) તે પોતાની માલિકીની ન હોય પરંતુ સરકાર, સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિની હોય તેવી કોઈપણ જમીનનો ગેરકાયદેસર રીતે કબજો લે છે;

(૨) તે આવી જમીનમાં પ્રવેશો છે; અથવા

(૩) તે આવી જમીન પર ગેરકાયદેસર ભાડૂઆત રચે છે; અથવા

(૪) તે આવી જમીનના સંબંધમાં લીવ એન્ડ લાયસન્સ કરાર અથવા અન્ય કોઈ કરાર રચે છે; અથવા

(૫) તે વેચાણ અથવા ભાડા માટે તેના પર અનધિકૃત બાંધકામો કરે છે; અથવા

(૬) તે બાંધકામ માટે કોઈપણ વ્યક્તિને ભાડા અથવા લીવ એન્ડ લાયસન્સના આધારે આવી જમીન આપે છે; અથવા

(૭) તે અનધિકૃત બાંધકામોના ઉપયોગ અને ભોગવટા માટે આવી જમીન આપે છે; અથવા

(૮) જે આવી જમીનનો ગેરકાયદેસર કબજો લેવા માટે કોઈપણ વ્યક્તિને જાણીજોઈને નાણાકીય સહાય આપે છે; અથવા

(૯) તે તેના પર અનધિકૃત બાંધકામો કરવા માટે આવી જમીન આપે છે; અથવા

(૧૦) તે આવી જમીનના કોઈપણ ભોગવટો કરનાર પાસેથી ગુનાહિત ધાકધમકી દ્વારા ભાડું, વળતર અથવા અન્ય શુલ્ક વસૂલ કરે છે અથવા વસૂલ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે; અથવા

(૧૧) તે કાયદેસર પ્રક્રિયાનો આશરો લીધા વિના, બળપૂર્વક આવા કોઈપણ ભોગવટો કરનારને ખાલી કરાવે છે અથવા ખાલી કરાવવાનો પ્રયાસ કરે છે; અથવા

(૧૨) તે ઉપર જણાવેલી કોઈપણ બાબત કરવામાં કોઈપણ રીતે દુષ્પ્રેરણ કરે છે.

૨૦. પાસાની કલમ ૨(એચ) હેઠળ પ્રોપર્ટી ગ્રેબરની વ્યાખ્યા આ રીતે ઘણી વ્યાપક છે. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એવું જણાય છે કે અરજદારને પ્રોપર્ટી ગ્રેબર જાહેર કરવા માટે આમાંના કોઈપણ ઘટકો સંતોષાતા નથી. અટકાયતી સત્તાધિકારી અરજદાર સામે નોંધાયેલા ત્રણ ફોજદારી કેસો અને બે ગુપ્ત સાક્ષીઓના નિવેદનો પરથી એવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચ્યા હતા કે અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર છે. જ્યાં સુધી ફોજદારી કેસોનો સંબંધ છે, મેં અરજદાર સામેના સંક્ષિપ્ત આક્ષેપોનું અગાઉથી વર્ણન કર્યું છે. વધુમાં વધુ એવું કહી શકાય કે આક્ષેપ એવો છે કે તેણે ખોટો દસ્તાવેજ બનાવીને સર્વોદય શિક્ષણ મંડળ સાથે છેતરપિંડી આચરવાના ઇરાદા સાથે શ્રી બિપિન ઠક્કરના પત્ની અને પુત્ર સાથે મળીને છેતરપિંડી અને કાવતરું કર્યું હતું. અરજદાર સામે એવો આક્ષેપ નથી કે તેણે સદર ટ્રસ્ટ એટલે કે સર્વોદય શિક્ષણ મંડળની મિલકતનો વાસ્તવમાં ભોગવટો કર્યો હતો અથવા કબજો લીધો હતો. એક ક્ષણ માટે માની લઈએ કે ટાઈટલનો ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવામાં કાવતરું અને છેતરપિંડીનો આક્ષેપ હતો, તો પણ એવું કહી શકાય નહીં કે તે અરજદારને પ્રોપર્ટી ગ્રેબર જાહેર કરવા માટે પાસાની કલમ ૨(એચ) માં નિર્ધારિત ઉપરોક્ત માપદંડોમાંથી કોઈ એક હેઠળ આવતું કૃત્ય હતું. એવું કહી શકાય નહીં કે સદર મિલકત વાસ્તવમાં અરજદાર દ્વારા હડપ કરવામાં આવી હતી.

૨૧. જ્યાં સુધી બીજા ફોજદારી કેસનો સંબંધ છે, અહીં પણ એવો આક્ષેપ છે કે અરજદારે તેના સાથીદાર સાથે કાવતરું ઘડીને તારીખ ૪.૭.૧૯૮૮ ના રોજ ખોટો વેચાણ દસ્તાવેજ અને તારીખ ૧૬.૨.૧૯૯૮ ના રોજ પાવર ઓફ એટર્ની તૈયાર કરી હતી. આ નકલી દસ્તાવેજો બનાવવાનું કૃત્ય પણ એવું કૃત્ય કહી શકાય નહીં કે જેના પર અરજદારને પ્રોપર્ટી ગ્રેબર તરીકે ચિત્રિત કરી શકાય.

૨૨. અરજદાર સામેનો ત્રીજો ફોજદારી કેસ સર્વે નં. ૩/૧ અને ૫ વાળી જમીનનું પ્લોટિંગ કરવા અંગેના અમુક આક્ષેપો કરે છે. જો એમ માની લેવામાં આવે કે આ જમીન સુડા (એસ.યુ.ડી.એ.) માટે અનામત રાખવામાં આવી હતી તો પણ એવું કહી શકાય નહીં કે સદર જમીન સંપાદિત કરવામાં આવી હતી અને અરજદારને સદર જમીન માટે વળતર ચૂકવવામાં આવ્યું હતું. જ્યાં સુધી તે સદર જમીન અને પ્લોટનો માલિક રહ્યો ત્યાં સુધી તે અન્ય વ્યક્તિઓને તે વેચી શકતો હતો અને જો આવી વ્યક્તિઓમાંથી કોઈ એક વ્યક્તિએ એક પ્લોટ ખરીદ્યો હોય પરંતુ કેટલાક વર્ષો સુધી તેનો કબજો મેળવવામાં અસફળ રહી હોય તો એવું કહી શકાય નહીં કે તે અરજદાર દ્વારા મિલકત હડપ કરવાનું કૃત્ય હતું. પ્રોપર્ટી ગ્રેબિંગનો ચુસ્ત અર્થ એ થાય છે કે અન્ય કોઈ વ્યક્તિની માલિકીની અથવા સરકાર કે સ્થાનિક સત્તામંડળની માલિકીની જમીનનો કબજો લઈને મિલકત હડપ કરવી. પ્રસ્તુત કેસમાં એવો આક્ષેપ નથી કે અરજદારે રાજ્ય સરકાર અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિની માલિકીની મિલકતનો ગેરકાયદેસર રીતે કબજો લીધો હતો. આ રીતે આ ફોજદારી કેસ પણ અરજદાર

પ્રોપર્ટી ગ્રેબર છે તેવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચવા માટે અટકાયતી સત્તાધિકારીને કોઈ સામગ્રી પૂરી પાડી શક્યો ન હોત.

૨૩. ગુપ્ત સાક્ષીઓના નિવેદનો પર આવતાં, આ ચુકાદાના અગાઉના ભાગમાં પુનઃ રજૂ કરવામાં આવેલ પ્રથમ સાક્ષીનું નિવેદન માત્ર એટલું જ સૂચવે છે કે એકવાર અરજદાર કથિત રીતે સાક્ષી પાસે ગયો હતો અને સાક્ષીની જમીન ખાલી કરવા વિશે વાત કરી હતી અને ત્યારબાદ સાક્ષીને અનામી ટેલિફોન કોલ્સ આવ્યા હતા કે બોલનાર વ્યક્તિ છોટા રાજનનો માણસ છે અને અરજદાર દ્વારા જમીન ખાલી કરાવવી જોઈએ. સાક્ષીની માલિકીની જમીન હડપ કરવા માટે આ અરજદાર અથવા તેના સાથીદાર તરફથી કોઈ પ્રત્યક્ષ કૃત્ય (ઓવર્ટ એક્ટ) ન હતું. વધુમાં વધુ તેને જમીન હડપ કરવાનો પ્રયાસ કહી શકાય, પરંતુ જમીન હડપ કરવાનો આવો પ્રયાસ પાસાની કલમ ૨(એચ) હેઠળ ઉપર ઉલ્લેખિત કોઈપણ માપદંડમાં આવતો નથી. આમ, આ સાક્ષીનું નિવેદન પણ અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર છે તેવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચવા માટે અટકાયતી સત્તાધિકારીને કોઈ સામગ્રી પૂરી પાડી શક્યું ન હોત.

૨૪. બીજા ગુપ્ત સાક્ષીનું નિવેદન સંપૂર્ણપણે અપ્રસ્તુત છે અને અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર છે તેવા તેની સામે કરવામાં આવેલા આક્ષેપ સાથે તેને કોઈ લેવાદેવા નથી.

૨૫. આવી પરિસ્થિતિમાં અટકાયતી સત્તાધિકારી સમક્ષ એવું બહુ ઓછું સાધન-સામગ્રી હતી જે તેમને એવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ સુધી પહોંચવામાં સક્ષમ

બનાવી શકે કે અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર (મિલકત હડપ કરનાર) છે. તેથી, આ મુદ્દા પર અટકાયતી સત્તાધિકારીનો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવું જણાય છે અને કોઈપણ સંજોગોમાં તે અટકાયતી સત્તાધિકારીનો કાલ્પનિક વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ હતો જેને માન્ય રાખી શકાય નહીં. આમ, જો અરજદારને કાયદેસર રીતે પ્રોપર્ટી ગ્રેબર કહી શકાય નહીં, તો તેમની સામે કરવામાં આવેલ અટકાયતનો હુકમ અરજદારના વિંદ્ધાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી અન્ય દલીલોમાં પ્રવેશ્યા વિના જ રદ કરવો પડે તેમ છે.

૨૬. જો એક ક્ષણ માટે આ મુદ્દા પર અટકાયતી સત્તાધિકારીના વ્યક્તિલક્ષી સંતોષને સ્વીકારી લેવામાં આવે તો પણ, એવું કહી શકાય નહીં કે અરજદારને પાસાની કલમ ૨(એચ) હેઠળ પ્રોપર્ટી ગ્રેબર હોવાના કારણે પાસા હેઠળ અટકાયતમાં રાખી શકાય. પાસાની યોજના એ છે કે અટકાયતી સત્તાધિકારી કોઈપણ વ્યક્તિને માત્ર જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી પર પ્રતિકૂળ અસર પડે તે રીતે કોઈ કૃત્ય કરતા અટકાવવાના હેતુથી જ અટકાયતમાં લઈ શકે છે. જ્યાં સુધી અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ એવી ન હતી કે જે જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હોય, ત્યાં સુધી પાસા હેઠળ અટકાયતનો હુકમ કરી શકાતો નથી. પાસાની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (જ) એવો માન્યતાનો કાનૂની જોગવાઈ કરે છે કે ક્યારે કોઈ વ્યક્તિ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ રીતે વર્તતો હોવાનું માનવામાં આવશે. આ પેટા-કલમ હેઠળ સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે પ્રોપર્ટી ગ્રેબરની પણ પાસા હેઠળ નિવારક અટકાયત કરી

શકાતી નથી સિવાય કે તેની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હોય.

૨૭. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે યોગ્ય રીતે રજૂઆત કરી હતી કે આ મુદ્દા પર અટકાયતી સત્તાધિકારીનો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ અટકાયતના કારણોમાં દર્શાવવામાં આવ્યો નથી. મેં અટકાયતના કારણો વાંચ્યા છે અને મને એ જોઈને આશ્ચર્ય થયું કે અટકાયતી સત્તાધિકારીએ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ક્યાંય એવો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ નોંધ્યો નથી કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ અથવા કોઈપણ પ્રવૃત્તિ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી. તેમના દ્વારા અટકાયતના કારણોમાં જે કહેવામાં આવ્યું છે તે માત્ર એટલું જ છે કે જાહેર વ્યવસ્થાના હિતમાં પ્રોપર્ટી ગ્રેબર તરીકે અરજદાર સામે અટકાયતનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે. આ માટે અટકાયતના કારણોના અંગ્રેજી અનુવાદના પૃષ્ઠ : ૭ પરના ફકરા : ૧ નો સંદર્ભ લઈ શકાય છે. આ સિવાય અટકાયતના સમગ્ર કારણોમાં અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા એવું કોઈ અવલોકન કરવામાં આવ્યું નથી કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી. ત્યારબાદ સોગંદનામામાં (કાઉન્ટર એફિડેવિટ) અટકાયતી સત્તાધિકારીએ વારંવાર કેટલાક ફકરાઓમાં સોગંદ પર જણાવ્યું છે કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી. જો કે, અટકાયતના કારણો અથવા અટકાયતના હુકમમાં રહેલી પ્રારંભિક ખામીને ત્યારબાદ સોગંદનામું દાખલ કરીને સુધારી શકાતી નથી, જે પાછળથી વિચારેલા વિચાર (આફ્ટર-થોટ) સિવાય બીજું કંઈ નથી. જો અટકાયતી સત્તાધિકારીએ અટકાયતના કારણો

ઘડતી વખતે એવો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ મેળવ્યો હોત કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી, તો તેઓ અટકાયતના કારણોમાં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં તેમ જણાવી શક્યા હોત. તે કરવામાં આવ્યું નથી. તેથી, પાછળથી સોગંદનામું દાખલ કરીને આ ખામીને દૂર કરી શકાય નહીં.

૨૮. બાબતના ઉપરોક્ત તકનીકી પાસાને બાજુ પર રાખીએ તો પણ જો અટકાયતના કારણોની તપાસ કરવામાં આવે તો પણ નિશ્ચિતપણે કહી શકાય કે એવું કોઈ સાધન-સામગ્રી નહોતી જેના આધારે અટકાયતી સત્તાધિકારી એવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચી શક્યા હોત કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી. કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ પ્રવૃત્તિઓ અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ પ્રવૃત્તિઓ વચ્ચે સુસ્થાપિત ભેદરેખા છે. જો પ્રવૃત્તિઓ કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હોય તો આવી પ્રવૃત્તિઓમાં સંડોવાયેલી વ્યક્તિ સામે સામાન્ય ફોજદારી કાયદા હેઠળ કાર્યવાહી થવી જોઈએ અને તેને નિવારક અટકાયત કાયદા હેઠળ અટકાયતમાં લેવો જોઈએ નહીં. જો અરજદારની આવી પ્રવૃત્તિઓ સામે કાર્યવાહી કરવા માટે સામાન્ય ફોજદારી કાયદો પૂરતો હોય તો તેમની સામે તે રીતે કાર્યવાહી થવી જોઈતી નહોતી. જો બીજી બાજુ પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હોય તો ચોક્કસપણે નિવારક અટકાયત વાજબી છે. જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિ ત્યારે ઉદભવે છે જ્યારે અટકાયતીની પ્રવૃત્તિ એવી હોય કે જે સમાજના અથવા તે વિસ્તારના કે સમુદાયના સામાન્ય જીવનના પ્રવાહને (ઈપન ટેમ્પો) ખલેલ

પહોંચાડવાનું વલણ ધરાવતી હોય. જો કે, જો કોઈ એક વ્યક્તિને ખલેલ પહોંચાડવામાં આવી હોય ભલે તે અનેક પ્રસંગોએ હોય, તો એવું કહી શકાય નહીં કે આવી પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ પ્રવૃત્તિઓ સમાન છે. કોઈ પ્રવૃત્તિ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હોવા માટે જે જરૂરી છે તે એ છે કે તેની સંભવિત અસર સમગ્ર જનતા પર અથવા તેના કોઈ વર્ગ પર અથવા જે વિસ્તારમાં કે આસપાસમાં આવી ઘટના બની હોય ત્યાં રહેતી વ્યક્તિઓના વર્ગ પર પડવી જોઈએ. બે ગુપ્ત સાક્ષીઓના નિવેદનો તેમજ ત્રણ ફોજદારી કેસોના આક્ષેપોની ચકાસણી કર્યા પછી નિશ્ચિતપણે કહી શકાય કે અરજદાર દ્વારા જે કંઈ કરવામાં આવ્યું હતું તે ખાનગીમાં કરવામાં આવ્યું હતું અને જાહેર સ્થળે નહીં અને તે પણ તેમની પ્રવૃત્તિઓ વ્યક્તિગત વિરુદ્ધ સીમિત હતી અને સમગ્ર જનતા અથવા જનતાના કોઈ વર્ગ વિરુદ્ધ નહીં. પ્રથમ ફોજદારી કેસમાં માલિકી હકના ખોટા અને બનાવટી દસ્તાવેજો બનાવવાની પ્રવૃત્તિ રજિસ્ટર્ડ મંડળી વિરુદ્ધ સીમિત હતી, જોકે વધુ બે વ્યક્તિઓ સાથેના ષડયંત્રમાં હતી, પરંતુ અહીં આવી પ્રવૃત્તિથી સમગ્ર સમાજને અસર થઈ ન હતી કે સમાજના જીવનના સામાન્ય પ્રવાહને કોઈ ખલેલ પહોંચી ન હતી. બીજી ઘટનામાં પણ આવું જ બન્યું છે જેમાં અરજદાર ફોજદારી કેસમાં સંડોવાયેલા હતા. અહીં પણ એકાંત સ્થળે ષડયંત્ર રચીને ખોટો વેચાણ દસ્તાવેજ અને બનાવટી પાવર ઓફ એટર્ની બનાવવાથી સમાજના સામાન્ય જીવનના પ્રવાહમાં કોઈ ખલેલ પહોંચી શકી નહોતી કારણ કે સમગ્ર જનતા અથવા તે વિસ્તારની જનતાનો કોઈ વર્ગ અરજદારની આવી ગુપ્ત પ્રવૃત્તિથી વાકેફ નહોતો કે આવા સામાન્ય નાગરિકોના

જીવનના સામાન્ય પ્રવાહને કોઈ ખલેલ પહોંચી નહોતી. જ્યાં સુધી ત્રીજી ઘટનાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી આ પણ એક વ્યક્તિને ધમકી આપવાનો બનાવ હતો અને તે પણ અરજદારની કચેરીમાં હતો અને લોકોના કોઈ સભ્યની હાજરીમાં નહોતો. ફરિયાદ કરનાર સાથે કોઈ ઝપાઝપી પણ થઈ નહોતી કે તેને બૂમાબૂમ કરવાનો કોઈ પ્રસંગ પણ આવ્યો નહોતો જેના કારણે સામાન્ય લોકો ત્યાં એકઠા થઈ જાય. આ સંજોગોમાં ત્રણ ફોજદારી કેસોની નોંધણી એ તારણ કાઢવા માટે ભાગ્યે જ કોઈ સામગ્રી પૂરી પાડે છે કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી.

૨૯. જ્યાં સુધી બે ગુપ્ત સાક્ષીઓના નિવેદનોનો સંબંધ છે, તે પણ એક તરફ અરજદાર અને તેમના સાથીદારો અને બીજી તરફ બે અલગ-અલગ પ્રસંગોએ બે સાક્ષીઓ વચ્ચે સીમિત છે. આ ઘટનાઓમાં પણ સામાન્ય જનતાને અસર થઈ ન હતી કે જ્યારે આ બે સાક્ષીઓને આવી ધમકી આપવામાં આવી ત્યારે સામાન્ય જનતાનો કોઈ સભ્ય હાજર ન હતો. આમ, આ બંને ઘટનાઓમાં પણ કોઈ સંભવિત અસર નહોતી કે જ્યાં આવી ધમકી આપવામાં આવી હતી તે સમુદાય અથવા વિસ્તારના સામાન્ય જીવનના પ્રવાહને કોઈ ખલેલ પહોંચી નહોતી.

૩૦. પાસાની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (જ) ના ખુલાસામાં સમાવિષ્ટ જાહેર વ્યવસ્થામાં ખલેલના વિસ્તૃત અર્થઘટન હેઠળ પણ, આવી પ્રવૃત્તિઓથી સામાન્ય જનતાની મિલકત માટે અસલામતી અથવા ભય કે જોખમની લાગણી

પેદા થઈ હોવાનું કહી શકાય નહીં. જો એજ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ અથવા બે ફોજદારી કેસોમાં ફરિયાદ કરનાર અથવા બે સાક્ષીઓ દ્વારા અસલામતીની કોઈ લાગણી અનુભવાઈ હોય, તો પણ ભાગ્યે જ એવું કહી શકાય કે આવી લાગણી તે વિસ્તારમાં રહેતા લોકોના વર્ગ દ્વારા અનુભવી શકાય. આમ, કલ્પનાના કોઈપણ દ્રષ્ટિકોણથી એવું કહી શકાય નહીં કે અરજદારની પ્રવૃત્તિઓ જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પ્રતિકૂળ હતી.

૩૧. મને એ દલીલમાં કોઈ વજૂદ જણાતું નથી કે જે મિલકત અંગે અરજદાર સામે બે ફોજદારી કેસો નોંધાયા હતા તે મિલકતના સંબંધમાં દીવાની દાવાઓ પેલિંગ હોવાથી અરજદારને પ્રોપર્ટી ગ્રેબર કહી શકાય નહીં. તે દીવાની દાવાઓમાં અરજદાર પક્ષકાર નહોતા. પરિણામે દીવાની દાવાઓ પેલિંગ હોવાની બાબત માત્ર એવું ઠરાવવા માટેનું કોઈ કારણ બની શકે નહીં કે અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર નથી. વધુમાં, ઉપર જણાવેલ સ્પષ્ટ તારણોને ધ્યાનમાં રાખીને કે અરજદાર પ્રોપર્ટી ગ્રેબર નથી, આ દલીલ માત્ર ઔપચારિક બની જાય છે.

૩૨. તેવી જ રીતે મને એ દલીલમાં પણ કોઈ તથ્ય જણાતું નથી કે વિવાદો દીવાની પ્રકારના છે, તેથી અટકાયતનો કોઈ હુકમ પસાર કરી શકાય નહીં. દીવાની પ્રકારનો વિવાદ અરજદાર દ્વારા કોઈપણ સક્ષમ અદાલતમાં ક્યારેય ઉઠાવવામાં આવ્યો નહોતો કે તેમણે તેમના કાર્યોના સમર્થનમાં અને તેમના કહેવાથી કરવામાં આવેલા માલિકી હકના દસ્તાવેજો, વેચાણ દસ્તાવેજ

અને પાવર ઓફ એટર્નીની માન્યતા જાળવી રાખવા માટે કોઈ દીવાની દાવો દાખલ કર્યો નહોતો.

૩૩. મને અટકાયતના હુકમ સામેના અન્ય આક્ષેપમાં બળ જણાય છે કે અરજદારની સતત અટકાયત ગેરકાયદેસર છે. દલીલ એવી હતી કે અટકાયતીના વકીલ દ્વારા તારીખ ૯.૧૧.૧૯૯૮ ની રજૂઆત (પેપર નં. ૨૬) મોકલવામાં આવી હતી જે અટકાયતી સત્તાધિકારીને તારીખ ૧૨.૧૧.૧૯૯૮ ના રોજ મળી હતી અને તે જ દિવસે તેને ફગાવી દેવામાં આવી હતી, જે અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા કરી શકાય નહીં કારણ કે અટકાયતનો હુકમ તારીખ ૨૩.૧૦.૧૯૯૮ ના રોજ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેને રાજ્ય સરકાર દ્વારા તારીખ ૨.૧૧.૧૯૯૮ ના રોજ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો. એકવાર અટકાયત હુકમ રાજ્ય સરકાર દ્વારા તારીખ ૨.૧૧.૧૯૯૮ ના રોજ મંજૂર કરવામાં આવ્યા પછી, અટકાયતી સત્તાધિકારી કાર્યસંપન્ન (ફક્ટસ ઓફિસિયો) બની ગયા હતા અને તારીખ ૧૨.૧૧.૧૯૯૮ ના રોજ રજૂઆત ફગાવી દેવાની હકુમત ગુમાવી દીધી હતી. મેં ઉપરોક્ત રજૂઆત જોઈ છે. આમાં એવી સ્પષ્ટ અરજ હતી કે ફકરા : ૩ અને ૪ માં સમાવિષ્ટ કારણોસર અટકાયતી સામેનો અટકાયત હુકમ રદ કરવામાં આવે. આમ અટકાયત હુકમ રદ કરવા માટેની અરજ હતી અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા અટકાયત હુકમ મંજૂર કરવામાં આવ્યા પછી અટકાયતી સત્તાધિકારી દ્વારા આ અરજ ફગાવી શકાય તેમ નહોતી. અટકાયતી સત્તાધિકારી માટે યોગ્ય માર્ગ જરૂરી કાર્યવાહી માટે સદર રજૂઆત રાજ્ય સરકારને મોકલવાનો હતો. આ

બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારની અટકાયત અને સતત અટકાયત ગેરકાયદેસર બને છે.

૩૪. અન્ય એક દલીલ એવી રહી છે કે દરખાસ્ત કરનાર સત્તાધિકારી (સ્પોન્સરિંગ ઓથોરિટી) દ્વારા જરૂરી અને મહત્વના દસ્તાવેજો છુપાવવામાં આવ્યા હતા અને અટકાયતી સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા, તેથી અટકાયતી સત્તાધિકારીનો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ દૂષિત થયો છે. આ મુદ્દા પર એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર સામે પાંચ એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી હતી. તેમણે આ હાઈકોર્ટમાં સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ પિટિશનો દાખલ કરીને તમામ પાંચેય એફ.આઈ.આર. ને પડકારી હતી. આવી બે એફ.આઈ.આર. આ અદાલત દ્વારા રદબાતલ કરવામાં આવી હતી જે અરજદાર દ્વારા સિવિલ અપિલકેશનો પૈકીની એક મારફતે દાખલ કરાયેલા વધારાના દસ્તાવેજો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે, જેનો નિકાલ આ ચુકાદાના અગાઉના ભાગમાં કરવામાં આવ્યો છે. બાકીની ત્રણ એફ.આઈ.આર. જે અટકાયતના કારણોમાં ઉલ્લેખિત ત્રણ ફોજદારી કેસો સાથે સંબંધિત છે તેમાં પણ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ સમાન પિટિશનો દાખલ કરવામાં આવી હતી જેના પર આ અદાલતે તારીખ ૨૦.૮.૧૯૯૮ ના રોજ સામાવાળાઓને નોટિસ જારી કરી હતી. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે જો આ તથ્યો અટકાયતી સત્તાધિકારીના ધ્યાને લાવવામાં આવ્યા હોત તો તેમનું મન આ અથવા તે રીતે પ્રભાવિત થઈ શક્યું હોત કે અરજદાર સામે નોંધાયેલી પાંચ એફ.આઈ.આર. માંથી બે આ અદાલત દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી અને ત્રણ

એફ.આઈ.આર. સામે આ અદાલતે નોટિસ જારી કરી હતી કે શા માટે તે એફ.આઈ.આર. રદ ન કરવી. અરજદારના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, આ અદાલતમાં આ પિટિશનો પેન્ડિંગ હોવાને ધ્યાનમાં રાખીને, અટકાયતી સત્તાધિકારી એ હકીકતથી દોરવાઈ શક્યા હોત કે આ બાબત આ અદાલત સમક્ષ પેન્ડિંગ હોવાથી અટકાયતનો હુકમ કરવો યોગ્ય નહોતો. મને આ દલીલમાં પણ બળ જણાય છે કારણ કે સ્પષ્ટ કારણોસર એકવાર આ અદાલતમાં સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ પિટિશનો દાખલ કરવામાં આવી હોય અને આ અદાલત દ્વારા નોટિસ જારી કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય જે રાજ્ય સરકાર પર બજવણી કરવામાં આવી હોય, તો યોગ્ય માર્ગ એ હતો કે આ સાધન-સામગ્રી અટકાયતી સત્તાધિકારી સમક્ષ તેમજ દરખાસ્ત કરનાર સત્તાધિકારી સમક્ષ પણ મૂકવી જોઈતી હતી. આ સામગ્રી અત્યંત મહત્વપૂર્ણ સામગ્રી હતી અને આ સામગ્રીને છુપાવવા અથવા રજૂ ન કરવાથી અટકાયતનો હુકમ ચોક્કસપણે ગેરકાયદેસર બન્યો છે એટલા માટે કે આ સામગ્રીની ગેરહાજરીમાં અટકાયતી સત્તાધિકારીનો વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ સંપૂર્ણ અને ક્ષતિરહિત કદી શકાય નહીં.

૩૫. ઉપર જણાવેલા કારણોસર અરજદાર સામેનો અટકાયત હુકમ ગેરકાયદેસર અને અમાન્ય હોવાનું જણાય છે. પરિણામે તે ટકી શકે તેમ નથી.

૩૬. તેથી, પરિણામ એ આવે છે કે રિટ પિટિશન સફળ થાય છે અને આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. અરજદાર સામે કરવામાં આવેલ તારીખ

૨૩.૧૦.૧૯૯૮ નો વાદગ્રસ્ત અટકાયત હુકમ આથી રદ કરવામાં આવે છે. અરજદારને ત્યારે જ મુક્ત કરવામાં આવશે જ્યારે ઉમરા પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. ૩૫૭/૯૮, ઉમરા પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. ૩૬૫/૯૮ અને મહિધરપુરા પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલ સી.આર. નં. ૩૩૬/૯૮ ના ફોજદારી કેસોમાં તેમની હવે જરૂર ન હોય અને અન્ય કોઈપણ ફોજદારી કેસમાં તેમની આગળ જરૂર ન હોય.

સહી/—

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.